

duurzame dinsdag

Juryrapport Duurzame Lintjes 2017

Speech bij de overhandiging op 5 september 2017 door Maurits Groen

Carola Wijdoogen

Carola Wijdoogen, directeur duurzaamheid van NS, beschikt over een bijzondere combinatie van ongelooflijke deskundigheid, vasthoudendheid en bescheidenheid. Als hoofd inkoop NS begon zij al in 2007 met de voorbereiding van een enorme klus: de NS als grootste stroomverbruiker van Nederland voor 100% te laten rijden op windenergie afkomstig van speciaal daarvoor te bouwen nieuwe windparken. Dat haar dat is gelukt, is een uitgesproken topprestatie, die niet alleen betrekking heeft op die windenergie zelf, maar ook op het zeer complexe contract dat daaraan ten grondslag ligt. Want terwijl je vrij precies kunt aangeven wat op welk tijdstip de stroomvraag van het 'treinpark' zal zijn, kan het windaanbod zeer grillig zijn. Een inhoudelijk kloppend en financieel-economisch verantwoord contract daarvoor opstellen, is een uitermate complexe uitdaging. Je weet immers wanneer de wind zal pieken, wat de wind zal doen en wat de prijzen doen. Om het bedrijf te overtuigen van de verantwoordheid van de vereiste investering heeft Carola Wijdoogen heel haar niet geringe overtuigingskracht moeten inzetten. Het is in belangrijke mate *haar* prestatie, dat de NS daarvoor nu een absolute mondiale voorloper is. Door haar inzet en effectiviteit is Carola Wijdoogen een persoonlijk voorbeeld voor haar vakgenoten in binnen- en buitenland. Zeker ook een eervolle vorm van erkenning is het feit dat zij is gevraagd om college te komen geven aan de Amerikaanse 'ivy league' universiteit Yale.

Ook op andere manieren doet Carola Wijdoogen veel meer dan 'alleen' haar werk. Zo is ze de auteur van het boek 'MVO doe je zo', waarmee ze haar vakgenoten in het gehele bedrijfsleven praktisch laat profiteren van haar ruime ervaring. Het is als het ware een kookboek met voorbeelden, checklists en do's en don'ts voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. En ze laat het niet bij de publicatie alleen. Onvermoeibaar trekt ze het land door om workshops te geven en met collega's mee te kijken hoe ze volgende stappen kunnen nemen. Ze doet dat alles met een volkomen misplaatste bescheidenheid.

De jury vindt het daarom de hoogste tijd voor erkenning. Met groot genoegen kent zij daarom aan Carola Wijdoogen een Duurzaam Lintje toe.

Wouter van Dieren

Wouter van Dieren is patriarch van de Nederlandse milieubeweging. Al 50 jaar actief, met een orkaankracht die zelfs de jeugd soms nauwelijks kan bijbenen. Al van meet af aan was hij overtuigd van duurzaamheid als fundament voor de economie. Van Dieren is daarbij een bijzonder veelzijdig getalenteerd mens. Zo is hij ook kunstschilder, schrijver, weet hij alles over klassieke muziek en literatuur en acteert hij met gemak op alle niveaus in bedrijfsleven, politiek en maatschappelijke organisaties.

In de visionaire publicatie 'Taking nature into account' (1995) wordt welvaart op een andere manier gedefinieerd. Je kunt welvaart niet meten aan de hand van sec economische indicatoren, want negatieve milieu- en gezondheidseffecten van structurele noch incidentele schade door ecosysteemvernietiging rep. 'natuur'-rampen worden hierin niet meegenomen. Het maatschappelijke debat over wat welvaart werkelijk is, is door dit boek fundamenteel veranderd.

Wouter van Dieren introduceerde, nadat hij als televisiemaker het Club van Rome team ontmoette, het Rapport aan de Club van Rome in Nederland. Het rapport sloeg in als een bom. Hij wakkerde daarna de belangstelling voor dit cruciale maatschappelijke thema verder aan door het produceren van de eerste Nederlandse tv-programma's over het milieu. Vervolgens stond Van Dieren aan de basis van acties tegen de afsluiting van de Oosterschelde, plannen om (delen) van de Waddenzee in te polderen en om de Markerwaard droog te leggen. Hij was mede-oprichter van Milieudefensie (1970), de Bezinningsgroep Energie (1974) en het Centrum voor Energiebesparing (CE, 1979).

Door de Club van Rome naar Nederland te halen heeft hij duurzaamheid in één klap op de kaart gezet. Tekenend voor zijn manier van denken is de oprichting van het Instituut voor Milieu en Systeemanalyse. Ook nu nog jaagt hij bewustwording en verandering aan en zet hij al zijn talenten daarvoor in. Zijn geesteskind Springtij is uitgegroeid tot hét duurzaamheidsevent van het jaar, met combinaties van lezingen, colleges, debatten, kunst –daarbij optimaal gebruikmakend van alles wat het eiland aan natuurschoon te bieden heeft. Springtij stimuleert niet alleen elk jaar weer het debat over duurzaamheid op hoog niveau, maar biedt ook de context voor praktische samenwerkingsverbanden en biedt het de nieuwe generatie een podium en toegang tot essentiële contacten. Springtij fungeert –evenals Wouter van Dieren zelf- verfrissend wars van protocollen, gebruikmakend van inzichten uit allerlei disciplines en denkend vanuit systemen en de samenhang der dingen.

De jury wil de algemene erkenning die Wouter gelukkig wel degelijk al ten deel valt (een Koninklijke onderscheiding had hij al –maar daarvan worden er jaarlijks 6000 uitgereikt en van het Duurzame Lintje slechts 3) van harte accenturen. Het Duurzame Lintje voor Wouter van Dieren fungeert daarbij nadrukkelijk als oeuvreprijs voor zijn decennia omspannende rol van 'unverfrozen Vorreiter' bij het streven naar duurzaamheid.

Ruud Koornstra

Ruud Koornstra is een rechtse rakker, en onder meer een succesvolle producent van TV-programma's, die het groene licht zag en vervolgens prompt het eerste groene energiebedrijf van Nederland (Oxxio) oprichtte en dat met branie en bravoure op de kaart wist te zetten.

Ruud heeft geen respect voor autoriteit, noemt man een paard. En gebruikt dan ook rake bewoordingen om mensen wakker te schudden. Als Tendris oprichter en pionier van LED verlichting trotseerde hij de reus Phillips en dwong daarmee een eerdere introductie van LED verlichting af.

Duurzaam transport, E-motion, en elektrisch transport werd op de kaart gezet met dank aan Ruud. En hij blijft aanjagen, onder meer opnieuw in een voorloperrol bij het onderzoeken van en praktisch experimenteren met algen als energiebron.

Wie kaatst kan de bal verwachten, zo heeft Ruud Koornstra meerdere malen mogen ervaren. Zo werd hij bespioneerd c.q. 'met interesse gevolgd' door een grote Nederlandse multinational. En het kan ook bijna alleen Ruud Koornstra overkomen om uitdrukkelijk persoonlijk uitgenodigd te worden bij een strategiebijeenkomst van de Nederlandse energiesector, om vervolgens bij de deur toegang geweigerd te worden op instigatie van weer een andere Nederlandse multinational waarvan de naam begint met een S. Zoiets is een signaal dat je serieus genomen wordt en relevant bezig bent.

Een recente serieuze Pietje Bel actie met een verrassend grote impact is dat Ruud Koornstra zich heeft laten uitroepen tot Energiecommissaris. In deze hoedanigheid zet hij zich er krachtig voor in dat Nederland in 2030 al CO₂-neutraal zal zijn. Naast zijn onstuimige activiteiten als duurzaam ondernemer investeert hij hier financieel belangeloos bijzonder veel tijd en energie in. Kortom, Ruud Koornstra daagt bedrijven uit om een en liefst meerdere sprongen te maken richting verduurzaming. De jury heeft grote waardering voor zijn grote maatschappelijke inzet en wil dat onderstrepen door de toekenning van een Duurzaam Lintje.

